

които, обаче, са не по-малко красиви и изваяни от тези, които познаваме и обичаме.

Ето и част от тяхната история. Тя е свързана с придобилата известност като „Сборника на Ана Мария“ – красиво и елегантно подвързан и съдържащ цигулковите партии на 31 концерта за цигулка, като 26 от тях са на Вивалди. Това е бил репертоарът на най-талантливата ученичка на Вивалди, прочутата *Анна Мария дела Пиета*, която освен че е била виртуозна цигуларка, е умеела да свири на клавесин, цигулка, чело, виола, виола д'аморе, лютня, теорба и мандолина. 20 от тези 26 концерта на Вивалди са познати и от други източници и други ръкописи. Останалите шест са познати само от този сборник – от тях три са за цигулка, и три са за цигулка и орган. Те не са били изпълнявани най-вече поради факта, че нотният материал е непълен. Федерико Мария Сардели се заема с трудната задача да ги възстанови в тяхната цялост на базата на много автентични съгласувани източници и така степента на истинност, постигната вследствие на този мащабен труд, е изумителна и ни позволява да се наслаждаваме на още шест концерта на прочутия венецианец.

Програмата изготви Лилия Големинова

Община Варна
Министерство на културата

Международен музикален фестивал
“Варненско лято” 2024

основан 1926 г.

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Модул БАРОК

ВЕЧНИЯТ АНТОНИО ВИВАЛДИ
ANTONIO VIVALDI: IL SACRO STRUMENTALE

Ансамбъл MODO ANTIQUO
Италия

Диригент
ФЕДЕРИКО САРДЕЛИ

ФЕДЕРИКО ГУЛИЕЛМО – соло цигулка
РАФАЕЛЕ ТИСЕО – цигулка
ПАОЛО КОНТАМЕСА – цигулка
АЛЕСАНДРО ЛАНАРО – виола
БЕТИНА ХОФМАН – виолончело
ДАНИЕЛЕ РОСИ – контрабас
ПИЕРО БАРБАРЕСКИ – клавесин

13 септември (петък)
19.00 часа

Аула на
Икономически университет

ПРОГРАМА

АНТонио Вивалди
(1678 – 1741)

Концерт за цигулка, орган/клавесин и струнни
RV 808 до мажор
Andante – Largo – Allegro

Концерт RV 129
Madrigalesco за струнни и басо континуо
Adagio – Allegro – Adagio – Allegro moderato

Соната da chiesa за цигулка, виолончело
и орган/клавесин RV 820 сол мажор

Концерт за цигулка, струнни и басо континуо
RV 818 ре мажор
Allegro – Largo – Allegro

Синфония RV 169 си минор
Al Santo Sepolcro за струнни и басо континуо
Adagio molto – Allegro ma poco

Концерт за цигулка, орган/клавесин,
струнни и басо континуо RV 775 фа мажор
Allegro – Adagio – Allegro

През 1984 **ФЕДЕРИКО МАРИЯ САРДЕЛИ** основава бароковия ансамбъл **MODO ANTIQUO** и много скоро под неговата палка ансамбълът започва да се появява на значими фестивали и престижни сцени из цяла Европа.

От 2006 Федерико Сардели е поканен и за главен гост-диригент на Филхармонията в Торино. Дирижира е оркестри от ранга на Гевандхаус в Лайпциг, Щатскапеле в Хале, Камерния оркестър на Мантуа, оркестъра на Арена ди Верона и др. Има реализирани записи за *Дойче грамофон* и компанията *Naïve*. Два пъти е номиниран за Грами.

Той е сред най-знаменитите и активни участници в своеобразния ренесанс на Вивалди, изграждайки все по-голям интерес от страна на музикалната общност и публиката към непознатите произведения на композитора. Именно Сардели дирижира световните премиери на пет опери на Вивалди.

Освен диригент, Федерико Сардели е и музиколог, член е на ръководния комитет на Института *Антонио Вивалди*; публикувал е редица есета и статии, включително и на изследването „*Музиката на Вивалди за флейта*“.

Избран е от Петер Риом да оглави издаването на Каталога на Вивалди.

Заради многобройните си заслуги, Федерико Сардела е удостоен с *Gonfalone d'Argento*, най-високото отличие в Тоскана.

Ансамбълът **MODO ANTIQUO** изнася концерти по целия свят, има записани повече от 40 диска с много премиерни творби, включени в тях. Имат две номинации за Грами – през 1997 за „Концерти за различни инструменти от Вивалди“ и през 2000 за записите на Кончерти гросси от Корели.

АНТонио Вивалди е не само композитор, но и виртуозен цигулар, а също и свещеник. Един от най-прочутите венецианци (във Венеция е роден, там минава и по-голямата част от живота му). Един от най-влиятелните барокови композитори, познал славата приживе, Вивалди е и голям новатор в жанра на *концерта*, който след него вече няма да е същият. Променя го и като структура, и като изразни средства.

Вивалди е роден в не особено богато семейство, с много деца. Баща му е цигулар (и бръснар), именно той го учи да свири от малък, даже двамата изнасят множество концерти. Заради крехкото му здраве, майка му го „обещава“ на църквата, затова Вивалди учи в семинарията и на 25 години е ръкоположен като свещеник.

В продължение на близо 30 години работи в дома за сираци „*Оспидале де ла Пиета*“, където преподава цигулка и композира.

Заради времето, в което господства оперния жанр, пише и опери, но променя света на инструменталната музика – след 1700-та година, когато концерто гросо е вече утвърден като доминиращ жанр, младият тогава Вивалди е от тези, които „правят голямата крачка“ към концерта за солиращ инструмент и оркестър. Както в оперите има арии – виртуозни, бляскави, приканващи към аплодисменти, така и в концертите вече има инструмент (или инструменти), които демонстрират изумителните възможности на своите изпълнители. И така, в първите десетилетия на XVIII век оркестърът, ръководен от Вивалди във Венеция, се превръща в един от най-известните ансамбли в цяла Европа. В крайна сметка той композира над 550 концерта, като тази вечер ще имате удоволствието да чуete някои по-неизвестни и незаслужено забравени в продължение на векове,